

ISSN 2312-413X (print)
ISSN 2312-4148 (online)

Спеціалізований рецензований науково-практичний журнал

Актуальна[®] Інфектологія

Том 6, № 5, 2018

5

Луганський державний медичний університет

Актуальна[®] Інфектологія

Актуальная инфектология

Actual Infectology

Aktual'naâ Infektologiâ

Спеціалізований рецензований науково-практичний журнал

Засновано у листопаді 2013 року

Періодичність виходу: 6 разів на рік

Том 6, № 5, 2018

Включений в наукометричні і спеціалізовані бази даних Ulrichsweb Global Serials Directory, WorldCat, PИЦ (Science Index), Google Scholar, «Джерело», «КіберЛенінка», НБУ ім. В.І. Вернадського, CrossRef, International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), SHERPA/RoMEO, Bielefeld Academic Search Engine (BASE), «Наукова періодика України», Directory of Open Access Journals (DOAJ), NLM-catalog, OpenAIRE, JIC index, ROAD

Актуальна® Інфектологія

Спеціалізований рецензований
науково-практичний журнал

Том 6, № 5, 2018

DOI 10.22141/2312-413x.6.5.2018

ISSN 2312-413X (print), ISSN 2312-4148 (online)

Передплатний індекс: 86149

Співзасновники:

Луганський державний медичний університет,
Мочалова Г.О.,
Заславський О.Ю.

Видавець Заславський О.Ю.

Завідуюча редакцією Купріненко Н.В.

Електронні адреси для звертань:

Із питань передплати:

info@mif-ua.com,
тел. +38 (044) 223-27-42
+38 (067) 325-10-26

**Із питань розміщення реклами та інформації
про лікарські засоби:**

reclama@mif-ua.com
office@zaslavsky.kiev.ua
selezneva@mif-ua.com
v_iliyna@ukr.net

*Рекомендується до друку та до поширення через мережу
Інтернет рішенням ученої ради Луганського державного
медичного університету від 25.10.2018 р., протокол № 7.*

Українською, російською та англійською мовами

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової
інформації КВ № 20544—10344ПР. Видано Державною реєстра-
ційною службою України 08.02.2014 р.*

Формат: 60×84/8. Ум. друк. арк. 16,04
Зам. 2018-аі-24. Тираж 10000 прим.

Адреса редакції:

Україна, 04107, м. Київ, а/с 74

Тел./факс: +38 (044) 223-27-42

E-mail: medredactor@i.ua

(Тема: До редакції журналу «Актуальна інфектологія»)

http://ai.zaslavsky.com.ua

Видавець Заславський О.Ю.

Адреса для листування: а/с 74, м. Київ, 04107

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2128 від 13.05.2005

Друк: ТОВ «Ландпрес»

вул. Алчевських, 2, м. Харків, 61002

Головний редактор
Крамарьов
Сергій Олександрович

Заступники головного редактора

Волосовець О.П. (Київ)

Надрага О.Б. (Львів)

Шостакович-Корецька Л.Р. (Дніпро)

Редакційна рада

Зінчук О.М. (Львів)

Козько В.М. (Харків)

Маврутенков В.В. (Дніпро)

Мороз Л.В. (Вінниця)

Пипа Л.В. (Вінниця)

Романова О.М. (Мінськ, Білорусь)

Трихліб В.І. (Київ)

Циркунов В.М. (Гродно, Білорусь)

Чернишова Л.І. (Київ)

Редакційна колегія

Бекіш В.Я. (Вітебськ, Білорусь)

Березенко В.С. (Київ)

Бодня Е.І. (Харків)

Виговська О.В. (Київ)

Голубовська О.А. (Київ)

Дикий Б.М. (Івано-Франківськ)

Дуда О.К. (Київ)

Дубинська Г.М. (Полтава)

Євтушенко В.В. (Київ)

Колоскова О.К. (Чернівці)

Малий В.П. (Харків)

Марушко Ю.В. (Київ)

Матейко Г.Б. (Івано-Франківськ)

Незгода І.І. (Вінниця)

Рябоконт О.В. (Запоріжжя)

Харченко Ю.П. (Одеса)

Ходак Л.А. (Харків)

Відповідальний секретар

Заславська Ганна Олександрівна

+38 (095) 893-74-15

E-mail: mo4alova@list.ru

Редакція не завжди поділяє думку автора публікації.
Відповідальність за вірогідність фактів, власних імен та іншої
інформації, використаної в публікації, несе автор. Передрук
та інше відтворення в якій-небудь формі в цілому або частко-
во статей, ілюстрацій або інших матеріалів дозволені тільки
при попередній письмовій згоді редакції та з обов'язковим
посиланням на джерело. Усі права захищені.

© Луганський державний медичний університет, 2018

© Мочалова Г.О., 2018

© Заславський О.Ю., 2018

Актуальна® Інфектологія

Aktual'naâ Infektologiâ

Actual Infectology

Specialized Reviewed Practical Scientific Journal

Volume 6, № 5, 2018

DOI 10.22141/2312-413x.6.5.2018

ISSN 2312-413X (print), ISSN 2312-4148 (online)

Subscription index: 86149 (in Ukraine)

Co-founders:

Lugansk State Medical University,
Mochalova H.O.,
Zaslavsky O.Yu.

Publisher Zaslavsky O.Yu.

Managing Editor Kuprinenko N.V.

Correspondence e-mails:

Subscription department:

info@mif-ua.com,
Tel. +38 (044) 223-27-42
+38 (067) 325-10-26

**Advertising and Drug
Promotion Department:**

reclama@mif-ua.com
office@zaslavsky.kiev.ua
selezneva@mif-ua.com
v_iliyna@ukr.net

*Recommended for publication and circulation via the Internet
on the resolution of Scientific Council of Lugansk State Medical
University dated 25.10.2018, Protocol № 7.*

In Ukrainian, Russian and English

*Registration certificate KB № 20544—10344ІП. Issued by State Re-
gistration Service of Ukraine 08/02/2014*

Folio 60×84/8. Printer's sheet 16,04
Order 2018-ai-24. Circulation 10000

Editorial office address:

P.O.B. 74, Kyiv, Ukraine, 04107

Tel./fax: +38 (044) 223-27-42

E-mail: medredactor@i.ua

(Subject: Actual Infectology Journal)

<http://ai.zaslavsky.com.ua>

Publisher Zaslavsky O.Yu.

Correspondence address: P.O.B. 74, Kyiv, 04107

Publishing entity certificate ДК № 2128 dated 13/05/2005

Print: Landpress Ltd.

Alchevskykh str., 2, Kharkiv, 61002

Editor-in-Chief
Kramarov Sergiy

Deputy Chief Editors

O.P. Volosovets (Kyiv)

O.B. Nadraha (Lviv)

L.R. Shostakovych-Koretska (Dnipro)

Editorial Council

O.M. Zinchuk (Lviv)

V.M. Kozko (Kharkiv)

V.V. Mavrutenkov (Dnipro)

L.V. Moroz (Vinnytsia)

L.V. Pypa (Vinnytsia)

O.M. Romanova (Minsk, Belarus)

V.I. Trykhlub (Kyiv)

V.M. Tsyrukunov (Grodno, Belarus)

L.I. Chernyshova (Kyiv)

Editorial Board

V.Ya. Bekish (Vitebsk, Belarus)

V.S. Berezenko (Kyiv)

E.I. Bodnia (Kharkiv)

O.V. Vyhovska (Kyiv)

O.A. Holubovska (Kyiv)

B.M. Dykyi (Ivano-Frankivsk)

O.K. Duda (Kyiv)

H.M. Dubynska (Poltava)

V.V. Yevtushenko (Kyiv)

O.K. Koloskova (Chernivtsi)

V.P. Malyi (Kharkiv)

Yu.V. Marushko (Kyiv)

H.B. Mateiko (Ivano-Frankivsk)

I.I. Nezhoda (Vinnytsia)

O.V. Riabokon (Zaporizhzhia)

Yu.P. Kharchenko (Odesa)

L.A. Khodak (Kharkiv)

Executive Editor

Zaslavska Hanna

+38 (095) 893-74-15

E-mail: mo4alova@list.ru

The editorial board not always shares the author's opinion. The author is responsible for the significance of the facts, proper names and other information used in the paper. No part of this publication, pictures or other materials may be reproduced or transmitted in any form or by any means without permission in writing form with reference to the original. All rights reserved.

© **Lugansk State Medical University, 2018**

© **Mochalova H.O., 2018**

© **Zaslavsky O.Yu., 2018**

Зміст

Contents

Огляд

Трихліб В.І.
Спалахи інфекційних захворювань у країнах світу, обумовлені вживанням харчових продуктів 209

Трихліб В.І.
Спалахи гострих кишкових інфекцій вірусної етіології в країнах світу (частина I) 217

Випадок із практики

Никитюк С.О., Галич М.М., Філюк А.П., Гоцинський П.В., Волинєць Н.В., Голінка Ю.Я.
Клінічний випадок укусу змії в дівчинки шкільного віку 227

Оригінальні дослідження

Мельник Х.В., Матейко Г.Б.
Моніторинг стійкості бактеріальної мікрофлори до антибактеріальних препаратів у дітей із гострими респіраторними інфекціями 230

Щербінська А.М., Люльчук М.Г., Бабій Н.О., Кирпичова В.В., Гетьман Л.І., Гриценко Т.В., Молчанець О.В.
Вплив людей, які вживають ін'єкційні наркотики, на розвиток епідемії ВІЛ/СНІДу в Україні 234

Крамарьов С.О., Євтушенко В.В., Ковалюх І.Ю., Камінська Т.М., Головач О.В.
Клінічна картина кору в дітей, госпіталізованих під час спалаху 2017–2018 рр. 240

Матеріали конференції

Тези доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні інфекційні захворювання. Сучасні аспекти клініки, діагностики, лікування та профілактики», присвяченої пам'яті М.М. Городецького та приуроченої до 95-річчя від дня його народження (29–30 листопада 2018 року, м. Київ)

Бережна А.В., Чумаченко Т.О.
Оцінка правильності використання антибіотиків для особистих потреб студентами медичних університетів 246

Бодня К.І., Марченко О.С., Кадельник Л.О., Бодня І.П.
Ітеративний підхід до ціноутворення на лабораторні послуги при копропротозооскопічному обстеженні на лямбліоз 247

Review

V.I. Trykhlіb
Infection outbreaks due to food consumption in countries of the world 209

V.I. Trykhlіb
Outbreaks of acute viral intestinal infections in the world (part 1) 217

Case Report

S.O. Nykytyuk, M.M. Halich, A.P. Filiuk, P.V. Hoshchynsky, N.V. Volynets, Yu.Ya. Holinka
Clinical case of a snake bite in a school-age girl 227

Original Researches

Kh.V. Melnyk, G.B. Mateyko
Monitoring of resistance of bacterial microflora to antibacterial drugs in children with acute respiratory infections 230

A.M. Scherbinska, M.H. Liulchuk, N.O. Babiy, V.V. Kirpicheva, L.I. Hetman, T.V. Grytsenko, O.V. Molchanets
The impact of people who inject drugs on the development of the HIV/AIDS epidemic in Ukraine 234

S.O. Kramarov, V.V. Yevtushenko, I.Yu. Kovalyukh, T.M. Kaminska, O.V. Golovach
Clinical features of measles in children hospitalized during 2017–2018 outbreak 240

Proceedings of the Conference

Abstracts of the research-to-practice conference with international participation “Actual infectious diseases. Modern aspects of the clinical picture, diagnosis, treatment and prevention” dedicated to the memory of M.M. Horodetskyi and commemorated to the 95th anniversary of his birth (November 29–30, 2018, Kyiv)

A.V. Berezhna, T.O. Chumachenko
Evaluating the correct use of antibiotics for personal needs by students of medical universities 246

K.I. Bodnia, O.S. Marchenko, L.O. Kadelnyk, I.P. Bodnia
An iterative approach to pricing for laboratory services in a coproprotozooscopic examination for giardiasis 247

<i>Велієва Т. Алі кизи</i> Природа осередків ехінококозу, підходи до діагностики та лікування 248	<i>T. Ali kizi Veliieva</i> Nature of foci of echinococcosis, approaches to the diagnosis and treatment 248
<i>Велика Н.В., Аністратенко Т.І.</i> Актуальні проблеми здоров'я молоді України 249	<i>N.V. Velyka, T.I. Anistratenko</i> Topical issues of Ukrainian youth health 249
<i>Виноград Н.О., Василюшин З.П., Козак Л.П.</i> Госпітальний нагляд за лептоспірозом: стандарти, методологія і результати 250	<i>N.O. Vynohrad, Z.P. Vasylyshyn, L.P. Kozak</i> Hospital supervision of leptospirosis: standards, methodology and results 250
<i>Виноград Н.О.</i> Еволюція арбовірусних інфекцій 251	<i>N.O. Vynohrad</i> Evolution of arbovirus infections 251
<i>Висоцька О.І., Виноградова Г.М., Висоцький В.І., Брякіна А.А.</i> Інноваційні підходи до ранньої діагностики ВІЛ-інфекції: консультування та тестування з ініціативи медичного працівника 252	<i>O.I. Vysotska, H.M. Vynohradova, V.I. Vysotskyi, A.A. Briakina</i> Innovative approaches to early diagnosis of HIV-infection: counseling and testing on the initiative of a health worker 252
<i>Висоцький В.І.</i> Сучасні підходи до ведення хворих з ВІЛ-інфекцією на рівні первинної медичної допомоги 253	<i>V.I. Vysotskyi</i> Modern approaches to the management of patients with HIV-infection at the level of primary care 253
<i>Галан І.О., Омельчук С.Т., Процюк Р.Г., Петренко В.І., Галан О.В., Марченко Г.Ф., Аністратенко Т.І.</i> Оцінка ефективності нутриціологічної корекції порушень білкового обміну у хворих на туберкульоз легень 254	<i>I.O. Halan, S.T. Omelchuk, R.H. Protsiuk, V.I. Petrenko, O.V. Halan, H.F. Marchenko, T.I. Anistratenko</i> Evaluating the effectiveness of nutritional correction of protein metabolism disorders in patients with pulmonary tuberculosis 254
<i>Геник І.Д., Чіпак Н.І., Кушнір З.Г., Бек Н.Г., Геник Л.С.</i> Ретроспективний аналіз епідситуації з висипного тифу в зоні бойових дій 255	<i>I.D. Henyk, N.I. Chipak, Z.H. Kushnir, N.H. Bek, L.S. Henyk</i> Retrospective analysis of the epidemiological situation of typhus fever in the combat zone 255
<i>Гринькевич Х.І., Понятовський В.А., Мохорт Г.А., Колеснікова І.П.</i> Порівняльне визначення чутливості збудників нозокоміальних інфекцій та відповідних музейних мікроорганізмів до дії антисептичних засобів 256	<i>Kh.I. Hrynkevych, V.A. Poniatovskiy, H.A. Mokhort, I.P. Kolesnikova</i> Comparative analysis of the sensitivity of pathogens of nosocomial infections and the corresponding archival microorganisms to the action of antiseptics 256
<i>Дмитраченко Т.І., Семенов В.М., Редненко А.В., Волкова М.В., Егоров С.К., Марченко А.А.</i> Маркери парвовірусної інфекції у пацієнтів с ревматологічними захворюваннями 257	<i>T.I. Dmytrachenko, V.M. Semenov, A.V. Rednenko, M.V. Volkova, S.K. Yehorov, A.A. Marchenko</i> Markers of parvovirus infection in patients with rheumatic diseases 257
<i>Дмитраченко Т.І., Семенов В.М., Горбачев В.В., Редненко А.В., Егоров С.К., Марченко А.А., Корнилов А.В.</i> Реактивация латентных вирусов у пациентов с тяжелыми бактериальными инфекциями 257	<i>T.I. Dmytrachenko, V.M. Semenov, V.V. Horbachov, A.V. Rednenko, S.K. Yehorov, A.A. Marchenko, A.V. Kornilov</i> Reactivation of latent viruses in patients with severe bacterial infections 257
<i>Дубинская Г.М., Коваль Т.И., Сизова Л.М., Руденко С.С., Лимаренко Н.П.</i> Оптимизация прогнозирования темпа прогрессирования фиброза печени у ВИЧ-инфицированных пациентов с хроническим гепатитом С 258	<i>H.M. Dubinska, T.I. Koval, L.M. Sizova, S.S. Rudenko, N.P. Limarenko</i> Optimizing the prediction of the rate of liver fibrosis progression in HIV-infected patients with chronic hepatitis C 258
<i>Жайворонок М.М.</i> Європейські рекомендації GIUS щодо ультразвукової діагностики запальних захворювань кишечника 259	<i>M.M. Zhaivoronok</i> European GUIs guidelines on the ultrasound diagnosis of inflammatory bowel diseases 259
<i>Іванченко Н.О., Гончар Н.І.</i> Охоплення профілактичними щепленнями населення Львівської області за 8 місяців 2018 року 260	<i>N.O. Ivanchenko, N.I. Honchar</i> Coverage of preventive vaccinations of the population of Lviv region for 8 months of 2018 260
<i>Калашник К.В., Рябоконт Ю.Ю., Абрамов А.В.</i> Роль змін вмісту інтерлейкіну-6 залежно від поліморфізму його гена в ефективності противірусного лікування хворих на хронічний гепатит С 261	<i>K.V. Kalashnyk, Yu.Yu. Riabokon, A.V. Abramov</i> The role of changes in the content of interleukin-6 depending on the polymorphism of its gene in the effectiveness of antiviral treatment of patients with chronic hepatitis C 261
<i>Колотило Т.Р., Москалюк В.Д.</i> Клінічні та лабораторні особливості ВІЛ-інфекції в асоціації з туберкульозом 262	<i>T.R. Kolotylo, V.D. Moskaliuk</i> Clinical and laboratory features of HIV-infection associated with tuberculosis 262
<i>Лапій Ф.І.</i> Імунопрофілактика інфекційних хвороб у вагітних 263	<i>F.I. Lapii</i> Immunoprophylaxis of infectious diseases in pregnant women 263
<i>Литовка С.Л., Клименко Ю.Ю., Кожокару А.А., Рожков А.А., Олим М.Ю., Іванько О.М.</i> Епідеміологічні особливості یرсиніозу в організованих колективах 263	<i>S.L. Lytovka, Yu.Yu. Klymenko, A.A. Cожocar, A.A. Rozhkov, M.Yu. Olym, O.M. Ivanko</i> Epidemiological features of yersiniosis in organized groups 263
<i>Маврутенков В.В., Будаєва І.В., Дорошенко В.Ф., Чергінєць Л.М., Шпийко О.М., Зояць Е.В., Малая М.Р., Рашун К.Д.</i> Стронгілоїдоз у п'ятимісячної дитини. Клінічний випадок 264	<i>V.V. Mavrutenkov, I.V. Budaieva, V.F. Doroshenko, L.M. Cherhinet, O.M. Shpytko, E.V. Zaiats, M.R. Malaia, K.D. Rashun</i> Strongyloidiasis in a five-month-old child. A clinical case 264
<i>Мажак К.Д., Ткач О.А., Писаренко Є.І., Вольницька Х.І., Лаповець Н.Є., Голубченко Л.К., Демчук Г.С., Мельничук Т.В., Тацюн Т.Ю.</i> Особливості перебігу хіморезистентного туберкульозу, 264	<i>K.D. Mazhak, O.A. Tkach, Ye.I. Pysarenko, Kh.I. Volnytska, N.Ye. Lapovets, L.K. Holubchenko, H.S. Demchuk, T.V. Melnychuk, T.Yu. Tatsiun</i> Features of drug-resistant tuberculosis combined 264

поєданого з хронічним обструктивним захворюванням легень, та результативність їх лікування.....	265	with chronic obstructive pulmonary disease, and their effectiveness of their treatment	265
<i>Мамед Заде Ф.К., Мурадов Э.Р., Гасанов Э.Г.</i> Клиническое значение мутаций вируса гепатита В и их влияние на эффективность лечения	266	<i>F.K. Mamed Zadeh, E.R. Muradov, E.H. Hasanov</i> Clinical significance of hepatitis B virus mutations and their effect on the effectiveness of treatment	266
<i>Матвеева С.Л.</i> Основные зміни в лікуванні мультирезистентного й рифампіцин-резистентного туберкульозу.....	267	<i>S.L. Matvieieva</i> Major changes in the treatment of multidrug-resistant and rifampicin-resistant tuberculosis	267
<i>Мітлошук А.П., Шупік Л.В., Буглак Н.В., Гриджук М.Ю.</i> Використання швидких тестів у контексті реалізації стратегії прискореного подолання епідемії ВІЛ-інфекції Fast Track	268	<i>A.P. Mitloshuk, L.V. Shupik, N.V. Buhlak, M.Yu. Hrydzhuk</i> Using rapid tests in the context of the implementation of the Fast Track strategy to control HIV-infection epidemic	268
<i>Морозова Н.С., Головчак Г.С., Коробкова И.В., Лях С.И., Попов А.А., Ридный С.В.</i> Актуальные задачи обеспечения антиинфекционной защиты лечебно-диагностического процесса в стационарах хирургического профиля	268	<i>N.S. Morozova, H.S. Holovchak, I.V. Korobkova, S.I. Liakh, O.O. Popov, S.V. Ridnyi</i> Actual tasks of providing anti-infective protection of medical and diagnostic process in surgical hospitals	268
<i>Мотика О.И., Малова О.С., Слесарчук О.М., Генник И.Д., Павлій Р.Б.</i> Епідситуація з дифтерії та правця в Україні та можливі тенденції її розвитку	269	<i>O.I. Motyka, O.S. Malova, O.M. Slesarchuk, I.D. Henyk, R.B. Pavlii</i> Epidemiological situation of diphtheria and tetanus in Ukraine and possible trends in its development	269
<i>Мудрик У.М., Волянська Л.А., Євтушенко С.В.</i> Інфекція <i>Varicella Zoster</i> у дитини після трансплантації нирки	270	<i>U.M. Mudryk, L.A. Volianska, S.V. Yevtushenko</i> <i>Varicella Zoster</i> infection in a child after kidney transplantation	270
<i>Муравська Л.В., Руденко А.О., Дьяченко П.А., Пархомець Б.А., Ключ В.Ю.</i> Ураження нервової системи при <i>Varicella Zoster</i> вірусної інфекції	270	<i>L.V. Muravska, A.O. Rudenko, P.A. Diachenko, B.A. Parkhomets, V.Yu. Klius</i> Damage to the nervous system in <i>Varicella Zoster</i> viral infection	270
<i>Нагиев А.М., Сулейманов Э.Б.</i> Современные подходы к применению бета-блокаторов в лечении цирроза печени вирусной этиологии	271	<i>A.M. Nahiev, E.B. Suleimanov</i> Modern approaches to the use of beta-blockers in the treatment of viral liver cirrhosis	271
<i>Небогаткін І.В.</i> Застосування геоінформаційних систем у медицині. Прогнозування поширення носіїв збудників природновогнищевих інфекцій на прикладі полівки рудої (<i>Myodes Glareolus</i>)	272	<i>I.V. Nebohatkin</i> The use of geographic information systems in medicine. Predicting the spread of carriers of pathogens of natural focal infections on the example of bank vole (<i>Myodes Glareolus</i>)	272
<i>Небогаткін І.В., Шульган А.М., Видайко Н.Б., Новохатній Ю.О.</i> Епідеміологічні й епізоотичні особливості іксодових кліщових Лайм-бореліозів в Україні у 2017 році	273	<i>I.V. Nebohatkin, A.M. Shulhan, N.B. Vydaiko, Yu.O. Novokhatnii</i> Epidemiological and epizootic peculiarities of Lyme disease in Ukraine in 2017	273
<i>Незговорова Г.А., Татаренко О.М., Громадська В.М.</i> Експертна оцінка стану верхніх відділів шлунково-кишкового тракту з урахуванням інфікованості на <i>Helicobacter pylori</i> в осіб, які виконували роботи в умовах впливу іонізуючого опромінення	274	<i>H.A. Nezghovorova, O.M. Tatarenko, V.M. Hromadska</i> Expert assessment of the state of the upper gastrointestinal tract taking into account <i>Helicobacter pylori</i> infection in persons who performed works under the influence of ionizing radiation	274
<i>Нехороших З.М., Єгорова О.О., Гайдаш О.М., Джуртубаєва Г.М., Пилипенко Н.В., Прочишина Н.М., Ковбасюк О.В.</i> Моніторинг природних вогнищ туляремії в Південному регіоні України	275	<i>Z.M. Nekhoroshikh, O.O. Yehorova, O.M. Haidash, H.M. Dzhurtubaieva, N.V. Pylypenko, N.M. Protsyshyna, O.V. Kovbasiuk</i> Monitoring natural foci of tularemia in the Southern region of Ukraine	275
<i>Олим М.Ю., Моргун С.О., Клименко Ю.Ю., Іванько О.М., Огороднійчук І.В.</i> Оцінка епідеміологічного нагляду за ВІЛ/СНІДом у Збройних Силах України	277	<i>M.Yu. Olym, S.O. Morhun, Yu.Yu. Klymenko, O.M. Ivanko, I.V. Ohorodnichuk</i> Evaluating HIV/AIDS epidemiological surveillance in the Armed Forces of Ukraine	277
<i>Онщенко Н.В., Рябоконт О.В.</i> Взаємозв'язок поліморфізму гена інтерлейкіну-10 (rs 1800872) із розвитком ускладнень оперізувального герпесу в дорослих	278	<i>N.V. Onishchenko, O.V. Riabokon</i> Association of interleukin-10 gene polymorphism (rs 1800872) with development of herpes zoster complications in adults	278
<i>Оперчук Н.І., Головань А.Ю.</i> Епідеміологічна характеристика Лайм-бореліозу в Кіровоградській області за період 2013–2017 рр.	279	<i>N.I. Operchuk, A.Yu. Holovan</i> Epidemiological characteristic of Lyme disease in Kirovohrad region for 2013–2017	279
<i>Оперчук Н.І., Задорожна В.І.</i> Епідемічна ситуація з ГРВІ та грипу в Кіровоградській області: епідсезон 2017–2018 рр.	280	<i>N.I. Operchuk, V.I. Zadorozhna</i> The epidemic situation of acute respiratory viral infections and flu in Kirovohrad region: 2017–2018 epidemiological season	280
<i>Орловська К.В., Чумаченко Т.О.</i> Потенційні епідеміологічні ризики в тату-студіях	280	<i>K.V. Orlovska, T.O. Chumachenko</i> Potential epidemiological risks in tattoo studios	280
<i>Пікас О.Б.</i> Результати комплексного лікування хворих на інфільтративний туберкульоз легень при застосуванні патогенетичних засобів	281	<i>O.B. Picas</i> Results of comprehensive treatment of patients with infiltrative pulmonary tuberculosis using pathogenetic agents	281

Полінкевич Б.С., Пікас П.Б. Поліпи шлунка, їх асоційованість із <i>Helicobacter pylori</i>	282	B.S. Polinkevych, P.B. Picas Gastric polyps, their association with <i>Helicobacter pylori</i>	282
Попенко Н.В. Аналіз факторів ризику розвитку туберкульозу легень в учасників АТО, особливості клінічного перебігу, діагностики та лікування	283	N.V. Popenko Analysis of the risk factors for the development of pulmonary tuberculosis in the ATO participants: features of the clinical course, diagnosis and treatment	283
Потапова Л.Н., Скорик Л.І. Влияние глобального изменения климата на видовой состав, численность кровососущих двукрылых и клещей — переносчиков трансмиссивных паразитарных, арбовирусных заболеваний на территории Харьковской области	284	L.N. Potapova, L.I. Skoryk Influence of global climate change on species composition, population of blood-sucking Diptera and tick-borne transmissible parasitic, arbovirus diseases in the territory of Kharkiv region	284
Пришляк О.Я., Тилишчак З.Р., Кобрин Т.З., Бойчук О.П., Процик А.Л. Клініко-епідеміологічні аспекти перебігу вітряної віспи у військовослужбовців	285	O.Ya. Pryshliak, Z.R. Tylyshchak, T.Z. Kobryn, O.P. Boichuk, A.L. Protsyk Clinical and epidemiological aspects of smallpox in military personnel	285
Рогальська Я.В., Волянська Л.А. Токсокаропровокована лімфопроліферація	286	Ya.V. Rohalska, L.A. Volianska Toxocara-induced lymphoproliferation	286
Родина Н.С., Виноград Н.О., Гринчук Г.М., Могильна Л.О. Вивчення циркуляції збудників емерджентних інфекцій на території Київської області	286	N.S. Rodyna, N.O. Vynohrad, H.M. Hrynchuk, L.O. Mohylna Studying the circulation of pathogens of emerging infectious diseases in the territory of Kyiv region	286
Ракша-Слюсарєва О.А., Трихліб В.І., Слюсарєв О.А., Тарасова І.А., Ткачук С.І. Цитоморфологічні критерії діагностики атипової пневмонії	287	O.A. Raksha-Sliusareva, V.I. Trykhlіb, O.A. Sliusarev, I.A. Tarasova, S.I. Tkachuk Cytomorphological criteria for the diagnosis of atypical pneumonia	287
Рябокоть О.В., Анікіна О.В., Сіянова Л.Ю. Ефективність застосування 3D-режиму при лікуванні хворих на хронічний гепатит С у клінічній практиці	288	O.V. Riabokon, O.V. Anikina, L.Yu. Sianova Effectiveness of using 3D regimen in the treatment of patients with chronic hepatitis C in clinical practice	288
Рябокоть О.В., Білокобила С.О. Клінічна характеристика перебігу кору в дорослих у сучасних умовах	289	O.V. Riabokon, S.O. Bilokobyla Clinical features of measles in adults under current conditions	289
Семенов В.М., Дмитраченко Т.І., Юпатов Ю.Г., Кучко І.В., Егоров С.К. Вирусная нагрузка у пациентов с хроническим гепатитом С и туберкулезом	290	V.M. Semenov, T.I. Dmytrachenko, Yu.H. Yupatov, I.V. Kuchko, S.K. Yehorov Viral load in patients with chronic hepatitis C and tuberculosis	290
Снежко О.В., Кричинская И.В., Ковалева И.С. Алгоритм клинической диагностики болезни Лайма	291	O.V. Snezhko, I.V. Krychynska, I.S. Kovaleva The algorithm for clinical diagnosis of Lyme disease	291
Сухов Ю.О., Коротчук Н.В., Голуб А.П., Василенко О.Г. Сучасний стан проблеми антибіотикочутливості та антибіотикорезистентності <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	292	Yu.O. Sukhov, N.V. Korotchuk, A.P. Holub, O.H. Vasylenko Current state of the problem of antibiotic susceptibility and antibiotic resistance of <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	292
Сухорукова Г.Б., Чумаченко Т.О., Махота Л.С., Сухорукова М.Ф. Прояви епідемічного процесу іксодового кліщового бореліозу у великих населених пунктах України	292	H.B. Sukhorukova, T.O. Chumachenko, L.S. Makhota, M.F. Suhorukova Manifestations of epidemic process of Lyme disease in major population centers of Ukraine	292
Телегіна Т.В., Зінчук О.М. Захворюваність на лептоспіроз у Львівській області в контексті погодних умов у регіоні	293	T.V. Tieliehina, O.M. Zinchuk The incidence of leptospirosis in Lviv region in the context of weather conditions in the area	293
Ткач О.А., Мажак К.Д., Фургала Я.І., Вівчар І.С., Гречуха Н.Р., Шершун Г.Р., Демчук Г.С., Савчак О.І., Яремчишин І.М., Дудок Р.С. Персоніфіковані методи прогнозування розвитку рецидиву туберкульозу легень	294	O.A. Tkach, K.D. Mazhak, Ya.I. Furhala, I.S. Vivchar, N.R. Hrechukha, H.R. Shershun, H.S. Demchuk, O.I. Savchak, I.M. Yaremchyshyn, R.S. Dudok Personalized methods for predicting the development of relapse of pulmonary tuberculosis	294
Трихліб В.І., Грушкевич В.В., Буракова Т.В., Лисько В.І. Випадок синдрому Стівенса — Джонсона	295	V.I. Trykhlіb, V.V. Hrushkevych, T.V. Burakova, V.I. Lysko A case of Stevens-Johnson syndrome	295
Трихліб В.І., Грушкевич В.В., Тришин О.С. Випадок кору та вітряної віспи у військовослужбовця	295	V.I. Trykhlіb, V.V. Hrushkevych, O.S. Hryshyn A case of measles and chicken pox in a military man	295
Трихліб В.І., Грушкевич В.В., Павловська М.О., Кондратюк В.В., Детков В.М., Музика Г.А., Лисько В.І., Васильков Д.О., Попович О.Я., Федзельська З.З. Особливості кору в сучасних умовах у військовослужбовців	296	V.I. Trykhlіb, V.V. Hrushkevych, M.O. Pavlovska, V.V. Kondratiuk, V.M. Detkov, H.A. Muzyka, V.I. Lysko, D.O. Vasylykov, O.Ya. Popovych, Z.Z. Hedzelivska Features of measles in modern conditions in military personnel	296
Трихліб В.І., Ралець Н.В. Особливості кору у дорослих під час епідемії в Києві у 2018 р.	297	V.I. Trykhlіb, N.V. Ralets Features of measles in adults during 2018 epidemic in Kyiv	297
Трихліб В.І., Рихальська К.С. Застосування максисорбу у хворих на гострі кишкові інфекції	299	V.I. Trykhlіb, K.S. Rykhalska The use of maxisorb in patients with acute intestinal infections	299

<i>Трихліб В.І., Щур А.Б., Золина С.В.</i> Випадок ускладненого перебігу бешихи	<i>V.I. Trykhlіb, A.B. Shchur, S.V. Zolina</i> A case of complicated erysipelas	299	299
<i>Усачова О.В., Пахольчук Т.М., Конакова О.В., Сіліна Є.А., Дралова О.А., Фірюліна О.М., Матвеева Т.Б.</i> Особливості перебігу корової інфекції у дітей в період спалаху 2017–2018 рр. в Запорізькій області	<i>O.V. Usachova, T.M. Pakholchuk, O.V. Konakova, Ye.A. Silina, O.A. Dralova, O.M. Firiulina, T.B. Matvieieva</i> Features of measles in children during 2017–2018 outbreak in Zaporizhzhia region	301	301
<i>Усачова О.В., Рябоконт О.В., Кулеш І.О.</i> Сучасні особливості ентеровірусних інфекцій, що не супроводжуються ураженням ЦНС	<i>O.V. Usachova, O.V. Riabokon, I.O. Kuliesh</i> Modern features of enterovirus infections which are not accompanied by damage to the central nervous system ...	302	302
<i>Федорова С.Ф., Пашков І.В.</i> Клінічний випадок кліщового вірусного енцефаліту в практиці лікаря-інфекціоніста Миколаївської обласної інфекційної лікарні	<i>S.F. Fedorova, I.V. Pashkov</i> A clinical case of tick-borne encephalitis in the practice of the infectious disease doctor of Mykolaiv Regional Infectious Disease Hospital	302	302
<i>Хелемендик А.Б., Фурік О.О., Рябоконт О.В.</i> Клініко-лабораторна характеристика перебігу гострого гепатиту В на сучасному етапі	<i>A.B. Khelemendyk, O.O. Furyk, O.V. Riabokon</i> Clinical and laboratory characteristics of acute hepatitis B at the present stage	304	304
<i>Чабан Т.В., Бочаров В.М.</i> Клініко-морфологічне проявлення при пневмоцистної пневмонії у ВІЧ-інфіцированих	<i>T.V. Chaban, V.M. Bocharov</i> Clinical and morphological manifestations of pneumocystis pneumonia in HIV-infected patients	305	305
<i>Чабан Т.В., Чубач М.І., Бочаров В.М., Дзыгал Р.П., Пастерначенко Н.С., Верба Н.В.</i> Циклоспороз: особливості течення і клінічні випадки	<i>T.V. Chaban, M.I. Chubach, V.M. Bocharov, R.P. Dzyhal, N.S. Pasternachenko, N.V. Verba</i> Cyclosporiasis: features of the course and clinical cases	306	306
<i>Чумак А.А., Носач О.В.</i> Чи потребують етіотропного лікування пацієнти з персистуючими інфекціями?	<i>A.A. Chumak, O.V. Nosach</i> Do patients with persistent infection need etiotropic treatment?	307	307
<i>Чумаченко Т.О., Махота Л.С., Карлова Т.О.</i> Протиепідемічні заходи щодо локалізації та ліквідації спалаху вірусного гепатиту А на території селища Харківської області	<i>T.O. Chumachenko, L.S. Makhota, T.O. Karlova</i> Anti-epidemic measures in terms of localization and elimination of outbreak of viral hepatitis A in the territory of a settlement of Kharkiv region	307	307
<i>Шибєко М.О., Горбачев В.В., Топал І.І., Дмитраченко Т.І., Семенов В.М.</i> Інформативність лабораторних методів діагностики Епштейна — Барр вірусної інфекції при інфекційному мононуклеозі	<i>M.O. Shibeko, V.V. Horbachov, I.I. Topal, T.I. Dmytrachenko, V.M. Semenov</i> Informativeness of laboratory methods for the diagnosis of Epstein-Barr virus infection in infectious mononucleosis	309	309
<i>Шкільна М.І., Андрейчин М.А., Корда М.М., Кліщ І.М., Запорожан С.Й., Гук М.Т.</i> Хвороба Лайма та інші трансмісивні інфекції: діагностика, лікування, профілактика	<i>M.I. Shkilna, M.A. Andreichyn, M.M. Korda, I.M. Klishch, S.Y. Zaporozhan, M.T. Huk</i> Lyme disease and other transmissible infections: diagnosis, treatment, prevention	309	309
<i>Шостакович-Корецька Л.Р., Маврутенков В.В., Ревенко Г.О., Будаєва І.В., Чикаренко З.О.</i> Аналіз випадків фарингіту, викликаного <i>C. ulcerans</i>	<i>L.R. Shostakovych-Koretska, V.V. Mavrutenkov, H.O. Revenko, I.V. Budaieva, Z.O. Chykarenko</i> Analysis of cases of pharyngitis caused by <i>C. ulcerans</i>	310	310
<i>Щербінська А.М., Люльчук М.Г., Бабій Н.О., Кирпичова В.В., Гетьман Л.І., Гриценко Т.В.</i> Значення профілактичних програм, що реалізуються в середовищі людей, які вживають ін'єкційні наркотики, та їх вплив на епідемію ВІЛ/СНІДу в Україні	<i>A.M. Shcherbinska, M.H. Liulchuk, N.O. Babii, V.V. Kyrpychova, L.I. Hetman, T.V. Hrytsenko</i> The value of prevention programs implemented among people who inject drugs, and their impact on the HIV/AIDS epidemic in Ukraine	311	311
<i>Ячник І.М., Дмитрієва М.Б., Карпенко Н.П.</i> IL-2, IL-6, IL-8, TNF- α у діагностиці сепсису в дітей	<i>I.M. Yachnyk, M.B. Dmytriieva, N.P. Karpenko</i> IL-2, IL-6, IL-8, TNF- α in diagnosing sepsis in children	312	312

У подальшому стійка вірусологічна відповідь через 24 тижні після завершення ПВТ (СВВ 24) сформувалася в 42 (95,5 %) пацієнтів, що підтверджувалося негативним результатом дослідження HCV-RNA в крові із застосуванням високочутливого тесту. Серед пацієнтів, які не відповіли на ПВТ формуванням СВВ 24, були дві жінки, які раніше не мали досвіду лікування будь-якими противірусними засобами: хвора Н., 49 років, зі стадіями фіброзу печінки F2–3, активністю А1 та високим вірусним навантаженням та хвора Н., 62 роки, зі стадіями фіброзу печінки F0–1, активністю А1 та низьким вірусним навантаженням. Проте слід зазначити, що після завершення ПВТ у 11,4 % (5 із 44) хворих зафіксовано стійке підвищення АлАТ у межах 1,5–2,5 норми, незважаючи на досягнення СВВ 24.

Висока вірусологічна ефективність 3D-режиму ПВТ супроводжувалася розвитком небажаних явищ лікування. Тромбоцитопенія розвинулася в 15 (30,1 %) хворих на тлі ПВТ. Слід зазначити, що тромбоцитопенія зафіксована як при лікуванні хворих із цирозом печінки (6) — зниження тромбоцитів із $127 \times 10^9/\text{л}$ та $156 \times 10^9/\text{л}$ до $86 \times 10^9/\text{л}$ та $59 \times 10^9/\text{л}$ відповідно, так і у пацієнтів без цирозу печінки (9) — зниження тромбоцитів від норми до $80\text{--}70 \times 10^9/\text{л}$. Слід зазначити, що двох (4,5 %) пацієнтів на початку лікування турбував свербіж шкіри, що швидко вдалося відкоригувати дезлоратадином. У 1 (2,3 %) пацієнтки (Б., 58 років) на тлі швидкої та стійкої негативації HCV-RNA в крові зберегалася підвищеною до 2,5 норми активність АлАТ та відзначено маніфестацію геморагічного васкуліту. У 2 (4,5 %) пацієнтів зі стадіями F4 після завершення лікування при досягненні вірусологічної та біохімічної відповіді зафіксовано появу асцити, що потребувало госпіталізації та проведення відповідної терапії.

Висновки. Клінічний досвід застосування 3D-режиму ПВТ у рамках виконання Державної цільової програми свідчить про високу її ефективність у досягненні елімінації вірусу, а саме досягнення СВВ 24 відбулося у 95,5 % пацієнтів, проте демонструє певні проблеми щодо виникнення небажаних явищ лікування, зокрема розвитку тромбоцитопенії, маніфестації позапечінкових проявів, появи асцити, що потребує подальшого накопичення досвіду застосування цієї схеми лікування.

*Рябоконт О.В., Білокобила С.О.
Запорізький державний медичний університет,
м. Запоріжжя, Україна*

Клінічна характеристика перебігу кору в дорослих у сучасних умовах

Актуальність. Кір є висококонтагіозною інфекцією із значним ризиком розвитку тяжких ускладнень. До початку імунізації проти кору майже кожна друга людина хворіла на кір у дитинстві, у результаті чого формувалася пожиттєвий імунітет, проте показник летальності від цієї хвороби був досить високим. Період

специфічної імунопрофілактики кору (1968–2002 рр.) характеризувався зниженням захворюваності в 50,6 раза та смертності в 140 разів, однак основні детермінанти епідемічного процесу кору зберігалися.

Завдяки широкому впровадженню у європейському регіоні вакцинації проти кору та краснухи ВООЗ поставила за мету припинення місцевої циркуляції вірусу кору, тобто його елімінацію, до 2010 року в цьому регіоні. Період елімінації (2003–2010 рр.) характеризувався не лише подальшим зниженням захворюваності на кір, а й зміною основних детермінант епідемічного процесу. У цей період завдяки стабільно високому колективному імунітету кількісні зміни параметрів епідемічного процесу перейшли в якісні, а саме вперше кір перестав бути дитячою інфекцією, серед епідемічних вогнищ стали переважати вогнища з поодинокими випадками, сезонні фактори перестали впливати на прояви епідемічного процесу у внутрішньорічній динаміці.

Незважаючи на певні досягнення у вирішенні питання щодо елімінації кору та краснухи у Європейському регіоні, зокрема в Україні, до 2010 року ця мета не була досягнута. Циклічні епідемічні підйоми та виникнення окремих вогнищ кору зумовлені накопиченням сприйнятливої населення як наслідок недоліків імунопрофілактики попередніх років, що призвело до зниження післявакцинального імунітету. В Україні спостерігалася декілька епідемічних підйомів захворювання на кір, останній з яких почався у 2017 році.

Мета: проаналізувати клінічний перебіг кору в дорослих на сучасному етапі.

Матеріали та методи. Під спостереженням було 150 дорослих хворих на кір, які лікувалися у відділенні № 1 Запорізької обласної інфекційної клінічної лікарні протягом 2017–2018 років. Вік хворих був від 18 до 58 років. Чоловіків було 64, жінок — 86. Діагноз кору був установлений на підставі клінічних даних і виявлення специфічних IgM у 39 (26,0 %) хворих, на підставі чітких клініко-епідеміологічних даних — у 93 (62,0 %), з урахуванням типових клінічних проявів кору без чітких даних епідеміологічного анамнезу та без лабораторного підтвердження — у 18 (12,0 %). Усім хворим проведено традиційне лабораторне й інструментальне обстеження. Отримані дані опрацьовані в програмі Statistica for Windows 6.1 (StatSoft Inc., № AXXR712D833214FAN5).

Результати. Аналіз тяжкості перебігу кору в дорослих хворих на кір, які були госпіталізовані, показав, що переважав середньотяжкий перебіг захворювання (121 — 80,6 %), при цьому тяжкий перебіг був зафіксований у 29 (19,4 %) пацієнтів. У клінічній картині кору у всіх дорослих відмічався катаральний період тривалістю від 1 до 6 діб. При цьому слід зазначити, що тривалість цього періоду певною мірою залежала від тяжкості перебігу захворювання, а саме при тяжкому перебігу кору середня тривалість цього періоду становила $3,61 \pm 0,30$ доби проти $2,80 \pm 0,14$ доби при середньотяжкому перебігу ($p < 0,05$).

Певною особливістю періоду висипу в дорослих виявилася збереження симптому Філатова — Копліка у 141 (94,0 %) хворого в перші 2–4 дні від появи екзанте-

ми. Клінічні прояви захворювання були типовими для кору, проте ступінь їх вираженості залежав від тяжкості перебігу захворювання. При тяжкому перебігу кору в дорослих вірогідно частіше ($p < 0,05$), ніж при середньотяжкому перебігу, реєструвалися різні в очах (100 проти 68,0 %), осиплість голосу (73,3 проти 25,3 %), одутлість тканин обличчя (80,0 проти 34,6 %), яскравість висипу (100 проти 68,0 %), наявність геморагічного компонента висипу (15,3 проти відсутності цієї ознаки), поява диспептичних проявів (32,0 проти 8,7 %).

Загалом у 66 % (99 із 150) дорослих хворих на кір зафіксовано розвиток ускладнень. Проте аналіз ускладнень, що розвинулися в дорослих хворих на кір, показав чітку залежність частоти їх формування та спектра від тяжкості перебігу захворювання. Так, такі ускладнення, як вірусна пневмонія (12 із 29; 41,4 %) та цикліт (1 із 29; 3,4 %), розвинулися лише за умов тяжкого перебігу кору. Інші ускладнення кору частіше ($p < 0,05$) розвивалися у хворих із тяжким перебігом захворювання, хоча й виявлені в низки пацієнтів із середньотяжким перебігом захворювання, а саме гострий бронхіт (17 із 29; 58,6 %, проти 51 із 121; 42,1 %), гепатит (24 із 29; 82,8 %, проти 49 із 121; 40,5 %), ентерит (11 із 29; 37,9 %, проти 5 із 121; 4,1 %).

Гематологічні зміни у хворих на кір також мали залежність від тяжкості перебігу захворювання. Статистично значущими ($p < 0,05$) виявилися частота виникнення та ступінь вираженості тромбоцитопенії, що розвинулася у 72,4 % (21 із 29) хворих із тяжким перебігом кору — до $90\text{--}168 \times 10^9/\text{л}$, проти 15,7 % (19 із 121) пацієнтів із середньотяжким перебігом — у межах $123\text{--}148 \times 10^9/\text{л}$. Крім того, слід відзначити частіший розвиток мононуклеарної реакції в розпал захворювання при тяжкому перебігу — у 20,7 % (6 із 29) проти 8,3 % (10 із 121) пацієнтів із середньотяжким перебігом захворювання.

Висновки. Кір у дорослих у 2017–2018 роках переважно мав середньотяжкий (у 80,6 % хворих) перебіг. Ускладнення кору були зафіксовані у більшості пацієнтів (66,0 %), проте як частота їх розвитку, так і спектр мали чітку залежність від тяжкості перебігу захворювання. Гематологічні зміни при тяжкому перебігу захворювання характеризувалися частішим ($p < 0,05$) розвитком тромбоцитопенії та появою мононуклеарної реакції.

Семенов В.М., Дмитраченко Т.И.,
Юпатов Ю.Г., Кучко И.В., Егоров С.К.
Витебский государственный медицинский
университет, г. Витебск, Республика Беларусь

Вирусная нагрузка у пациентов с хроническим гепатитом С и туберкулезом

Актуальность. Распространенность хронических вирусных гепатитов широко варьирует между европейскими странами, в то же время вследствие миграции населения в Европейском регионе происходит увеличение случаев инфицирования и заболевания туберкулезом.

Традиционно высокой остается заболеваемость туберкулезом и в странах Восточной Европы. Известно, что вирусный гепатит С может увеличивать риск заболевания туберкулезом, этому может способствовать и проведенная интерферонотерапия. Частота обнаружения серологических маркеров гепатита среди пациентов с туберкулезом составляет 1,6–4,2 %. Чаще всего коинфекция имеет место у лиц, употребляющих инъекционные наркотики, и людей, находящихся или находившихся в заключении, но не ограничивается данными категориями.

Известно, что коинфекция вирусом гепатита С (HCV) у пациентов с туберкулезом увеличивает риск гепатотоксичности, вызванной использованием противотуберкулезных препаратов, что может приводить к прекращению лечения. Влияние противотуберкулезной терапии на течение вирусного гепатита мало изучено. В то же время появление новых противовирусных препаратов может существенно повлиять на сложившиеся подходы к лечению пациентов с коинфекцией вирусного гепатита С и туберкулеза.

Цель: определение вирусологической активности у пациентов с коинфекцией гепатита С и туберкулеза на фоне противотуберкулезной терапии.

Материалы и методы. Исследование проведено на базе УЗ «Республиканская туберкулезная больница «Сосновка» и кафедры инфекционных болезней УО «Витебский государственный ордена Дружбы народов медицинский университет» с января по сентябрь 2018 года.

В исследование включали пациентов с верифицированным диагнозом «инфильтративный туберкулез» ($n = 12$) и «казеозная пневмония» ($n = 1$) в возрасте от 29 до 69 лет ($45,5 \pm 10,8$ года). У всех пациентов имело место бактериовыделение микобактерий туберкулеза и наличие anti-HCV. Среди пациентов было 10 мужчин (77 %) и 3 женщины (23 %). Длительность противотуберкулезной терапии была в пределах от 1 недели до 25 месяцев, в среднем составила $19,8 \pm 8,3$ месяца. Противотуберкулезные препараты принимали от 6 до 20 месяцев 6 человек, от 21 до 36 месяцев — 5 человек, два пациента только начали прием противотуберкулезных препаратов.

Количественное содержание рибонуклеиновой кислоты (РНК) вируса гепатита С в плазме крови определяли при помощи «Тест-системы для качественного и количественного определения РНК вируса гепатита С методом Real-Time PCR» (ООО «СИВитал», Беларусь).

Статистическую обработку результатов проводили с помощью пакета прикладных программ Statistica 10.0, MS Excel. Корреляционные зависимости оценивали с помощью ранговой корреляции Пирсона (r). Для всех видов анализа результаты считали статистически значимыми при $p < 0,05$.

Результаты. При анализе результатов исследования установлено, что концентрация РНК HCV у наблюдаемых нами пациентов с туберкулезом колебалась в пределах от 3,7 тыс. копий/мл до 53,2 млн копий/мл. У пациентов, получающих противотуберкулезное лечение в течение 6–20 месяцев, вирусная нагрузка составила 511 (14,9; 7628) тыс. копий/мл. У пациентов, принимающих